Լրագիրս հրատարակի
ամենայն 'ի շաբաթու անգամ

ԿՈՎԿԱՍ

ԼՐԱԳԻՐ

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԵՒ ԲԱՆԱՍԻՐԱԿԱՆ

Տարեկան գին
'ի Տփղիս 7 ռուբլի արծաթ
իսկ առաքմամբ 'ի քաղաքս և գաւառս
Ռուսաց 'ի տարին 7 ռուբլի և կէս ։

Երեքշաբթի աւուր 7 Դեկտեմբերի 1847 Համար 49

ԲԱՐՁՐԱԳՈՅՆ ՀՐՈՎԱՐՏԱԿ ·

Հրամանատարին Զօրաց 'ի Կովկասեան Գաւառին · Մեր Կնեազ Միխայելի Սիմէօնովիչ Վօրօնցովին ·

Գլխաւոր Հրամանատարն Կովկասեան առանձին գնդի վայել առաջի ՄԵՐ վասն բազում հաւատարմութեան Ձեր յանձնելոյն իբր 'ի Ձեզ յանձն եղեալ կառավարութեանն և առանձնապէս նորագոյն զոր գործ ջանջիք, հաստատեալ զանազան պատերազմունս Սամուրայ բանակին 'ի ցոյց ՄԵՐս Կայսերական բարեհաճութեան առ Ձեզ, վասն այդքան շահաւոր և օրինաւորն ծառայութեան ձերոյ և վասն նորանոր և մեծահամբաւ յաղթութեանց, յորս գոյք հանդիպեցաք 'ի մերձին պատերազմանս ընդ Գերգեբիլու · Ամենողորմածաբար պարգևեմք Ձեզ զասպետութիւն ՄԵՐս Կայսերական ազգային Անդրէայ, զորոյ զնշանն ընդ սմին առաքեալ, Մնամք Կայսերական ՄԵՐով ողորմածութեամբ առ Ձեզ բարեհաճ։

Ցարսկոյ Սելօ, 12 Հոկտեմբերի 1847 ամի.

'Ի վերայ բնագրին ձեռամբ յատուկ ՆՈՐԻՆ ԿԱՅՍԵՐԱԿԱՆ ՄԵԾՈՒԹԵԱՆ ստորագրեալ է ։

„ՆԻԿՈԼԱՅ"

ԲԱՐՁՐԱԳՈՅՆ ՀՐԱՄԱՆՔ ·

ԿԱՅՍԵՐԱԿԱՆՆ ըստ առաջարկութեան Կնեազ Տեղապահին Կովկասու և բուն կառավարութեան Կովկասեան Կալուածոյ · Բարձրագոյն հրամայել բարեհաճեցաւ · 1) 'ի յօդուածն 491 · Հիմնկանոն հաստատ օրինաց, տպագրեալ 'ի 1842 ամի, յաւելուլ և զայն, թէ յայնկոյս Կովկասեան աշխարհին տուրքք կալուածատէրց պաշտօնէից, մինչև 'ի հաստատել ընդհանուր կարգադրութեան վասն հարկաց աշխարհին, պէտք մնասցեն 'ի վճարելոյ զառաջինն, առաջնորդելով վասն նոցա, որք չհարկեն ոչ հասարակաց ժողովրդեան ժամանակի. և 2) զծանօթութիւնն որ եդեալ է առ նոյն 491 յօդուածն, թէ ընտանեացն բազմաց Տփղիսոյ [illegible] ընդ ատենական, 'ի բաց բառնալ յօրինագրութենէ, և անգործադրելի համարել զայն յետ հրատարակելոյ կանոնագրութեան Կովկասեան վասն դրամոց յայնկոյս Կովկասեան աշխարհի Բարձրագոյն հաստատելոյ 'ի 1844 ամի 'ի 28 Նոյեմբերի.

— Բարձրագոյն հրամանաւ Նորին Կայսերական Մեծութեան, Կոլեժսկի Սովետնիկ Իշխան Օրբէլեանց հաստատի 'ի պաշտօն Օգնականի Տփղիսու Պոլիցմայստերի [illegible].

—❁❁❁❁❁❁—

ԱՐՏԱՔԻՆ ԼՈՒՐՔ ·

ԱՆԳԼԻԱ ·

ԼՕՆԴՕՆ · 11 Նոյեմբերի · Ասեն ունին 'ի քաղաքիս, թէ յաւուրս յայսմիկ մեծ գործեացեն 'ի Գրանդ Ալբերտ և Թագուհին Վիկտորիա, և անտի ուղևորեսցին գնալ 'ի Անգղիա 'ի տես Թագուհոյն Անգղիոյ.

— Ասեն, թէ կառավարութիւնն կարծէ 'ի մօտ ժամանակս զառանձին գիւանատուն վասն գործոց երկաթուղւոյ Ճանապարհաց, զնախագահութիւն նորին 'ի Ձեռս յանձնեալ միոյ նախարարի և չորից խորհրդականաց · Ի նոյնմ բեր ամսոյ հարկք ընկալեալ յերկաթուղւոյ Ճանապարհաց ընդ ամենն եղեն 1,826,789 երկոտասան (Փոնդ ստեռլինգ) կամ չափ ընդունակն բան զամսոյն առաջնոյ։

— Ի յաւելն Տիմզ գրէ, թէ գործակալք առաքեալք 'ի մասին ծանուցին խորհրդարանին Իրլանդիոյ, թէ բնակիչք մասինն են զայժմեան աղէտս անցից Իռլանդիոյ, առաջնորդ աւելի գլխաւոր պատճառ յերկրագործութեանց 'ի Անգղիա, և մեծագործութեամբ իւրեանց արգելուլ զինուորական գնդից, որք գային են յեկեղեցեաց, և որք բացագրեալ են 'ի մէջ գաւառաց Իռլանդիոյ։

— Ի Պորտսմութայ գրեն, թէ 'ի նաւահանգստի յայնմիկ ստացանն զարդարութիւն բնի մեծ պատերազմի · Նաւք ինչ 'ի վերնական աստղաշարքին 'ի նաւահանգստին գնալ 'ի Արևմտեան և խաղաղ 'ի նաւահանգիստ Անգղիական, որ և ընդ իշխանութեամբ նաւակապետին Նողայեր · Նաւն Հրամանատար առ. Սըր Չառլզ Նէյպիր, որ ընդ առաջին անգամ տեսանելի, թէ Չին նաւուց փոքր գործեն ձեռնամուխ լինել յԱնգղիացիս, առաւել ժամանակաւ ընդ մեծութիւն ընդ բազմաց · Ասոյնքն զինք, եթէ յաղագս 'ի վերջ եկեալ, անցուցին բազմաց առաջի Անգղիացւոյն նոր աշխարհաց ազատութեան ։

ԲԱՆԱՍԻՐԱԿԱՆ

ՕՐԱՑՈՅՑ ՆԱԽԱՊԱՏՐԱՍՏՈՒԹԻՒՆ

ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ

ՀԱՄԱՁԳԵԱՑ ·

ՄԻՇՏ ԱՅՆՉԱՓ ապրանք գոյութեանց է արժանաւոր · և առ իմ անզգամ խնդրութեան, անսանել արծարծեալ 'ի խնդրոյ յայս վերն առս 'ի ներս ամենայն աշխարհաց մերոյ, վասն իմոյ և անոգեան 'ի կանգնումն տուտմառանաց, և 'ի զարգացումն տառանքական ընկերութեանց · Մինչև տանել ամենայն ամէն և լոկ զրհամարս 'ի միմեանց բաժանեալ բանս յորդորմանց գեան 'ի գործ արկանել 'ի Չինաստանն անձին, առանձնապէս նշմարտութեան և յաղթութեան, 'ի բաց գրելու թեան վարժեալ զօղ 'ի մասս, դիմել առանց զմասնաւորութիւն նոր, ամենայն յանձնանքն բազմաց վասն զի 'ի այդմ ամենայն Հիշն մեծ 'ի զարգացումն կատարելոյն և յոյս և փոյթ 'ի զօրութեանն զհանգուցանն

Ակնկալն բան առանելով ետանգեան որոց մերոց, յաւէտ ես անհաղորդելի է մեզ այս կալ ծանր առաջին ազգաց ասպարէզ իբրև զառ զոր հասանել 'ի այնքան զանութիւն, այլոյ փոյթ 'ի զարգացումն ցուցեալ · մինչև մեք 'ի մեզ յանձին անհամեմատելի կրեմք կէտս յառաջին զանձին 'ի յառաջատ խորհուրդս, յանէջ եթէ Տէրը եկն և ինքնագործ 'ի գործ · և եթէ Ազգին պարտք կարգաւորեալ են, և մեք պատրաստ ենք վայելել յորդորման երախտագէտ մտօք։

Ազգին ընդդիմակ խորհրդոց այնպէս ասացեալ յուղին գիտող մեր, մինչև առ զօրեղ որոց մերոց երկուց քաղցրոց շնորհի ազատ 'ի գլխաւորութիւն, զգեստ յաղթութեան լուսաւորեալ մանուկք, բառնալ հարկանել մերոց 'ի մի ոխ՝ նորոյ բնի զորեղ գիտնականի մեծամեծ մխիթարութեան, զոր ունի համարձակելն առ ազգն մտանել արգասաւորացն ամենեցուն համարի ընդ այն դիմել եթէ որոյ այլ բնէն մասն, և որ անցեալն նոյն ընդ անձին ընդ բանին և ընդ յաջն, և ոչ զիարդ յօգնել բանս 'ի զարգացումն մասն և 'ի յուղար

մերոյ ընկերին, ոչ է հնար այսպիսոյն արժանաւորել զանազանութեան զուգին կեանք ընտրութեան խառնակ յանուրջ առն առ առն, զանձն 'ի աւրուլ եղեալ ընդ որ · և նաւալ լոյծ զի կամի զայսպիսին յայտնագոյն, և զի ասելով ոչ կարէ։

Ազգեցիկն ես առաւելեալ է բարերարումն եռանդեան Չինաց մերոց, զի ոչ մեր միջեն 'ի չափ անձանց մերոց բերելով յայս գործ · այլ ազգ մեր, նախանձոյն յոգնս, իբր անկեղծանանդ Թագաւոր երբեմն ի ազատութեան խորս զկարծեաց արժանի ազգաց, ազգն այն հաշուեալ, որ յազգ Եւրոպայ գերամածեալ լինել ձեռք՝ մնային է յեղանակ · ազգս այս՝ զարգացեալն երկրին ամենայն բնութեանն պարգևաց, որդ զիւր խնդրոց անպատեհ յաւելեալ հիւանդն, Թագաւորի արկանէ որդոց նորա · Մի զօրեղ ասանել զերիր 'ի կենդանացուցանել զնա յանդամութիւն, զարծել որ նոյն 'ի ձեռս է մեր ։

Նոյն զի պարտիլ եթէ առ իւր մեր խորհ անգամ, յորոց ազգեանն ամենեցուն մերոց աշխարհաց մեր Եւրոպայարան զօրութեամբ իւր է, ոչ կամիք եղել աւելորդ · վասն որոյ ցուցցու 'ի

— Լսելի եղաւ թէ [illegible] Հալէպ, Այնթապ և Մարաշ, որք [illegible] բարեկարգութեանց [illegible] գաւառաց, [illegible] ի մէջ [illegible] մնացած է [illegible] գործակցութեամբ [illegible]. Այս մասին [illegible] թէ [illegible] Տաճկաց [illegible] Կիլիկիոյ [illegible].

— Ըստ [illegible] թէ [illegible] Լոնդոնի [illegible].

— Օսմանեան [illegible] Ֆրանսիական [illegible].

Հրաժեշտ (*).

[illegible]

(*) [illegible] ՄԱՍԻՍ [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

Մ[illegible] Օ[illegible]

ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ.

[illegible] ի Տփխիս.

[illegible]

Յամի տեառն 1846. Մարտ ի 17.

Ի ՏՓՂԻՍ. Ի ՏՊԱՐԱՆԻ ԸՆԴՀԱՆՐԱԿԱՆ [illegible] ՆԵՐՍԻՍԵԱՆ ՀՈԳԵՒՈՐ ԴՊՐՈՑԻ ՀԱՅՈՑ